

Misiunea de Observare Promo-LEX a alegerilor pentru funcția de Președinte a Republicii Moldova din 1 noiembrie 2020: noi detalii privind desfășurarea scrutinului

1 noiembrie 2020

Ora: 14:00

Misiunea de Observare Promo-LEX a alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova din 1 noiembrie 2020 constată din totalul de 326 de incidente raportate de către observatorii Promo-LEX până la 14:00, de către echipa centrală a Misiunii Promo-LEX au fost prelucrate 196, dintre care în prezentul comunicat sunt incluse 161 de incidente:

Noi detalii privind desfășurarea scrutinului:

Misiunea Promo-LEX de observare a alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova din 1 noiembrie 2020 constată,

Prezența nejustificată a persoanelor neautorizate în incinta secției de votare sau în raza de 100 m - 11 cazuri

- **SV 36/7 UTA Găgăuzia, Comrat.** La ora 9:15, la intrare în SV s-au apropiat două persoane și au îmbrăcat hainele cu inscripția "Народный Антикризисный Штаб- НАИИ". Peste 15 min, a intervenit Președintele BESV și poliția și le-a fost solicitat să se distanțeze de SV. Aceste persoane au motivat prezența sa, prin dorința de a ajuta persoane cu dizabilități. Ulterior aceste persoane s-au distanțat de SV, la o distanță de circa 70-100 metri
- **SV 36/6 UTA Găgăuzia, Comrat.** La 9:23, la intrare în SV, se afla o persoană îmbrăcat în haină cu inscripția "Народный Антикризисный Штаб- НАИИ". Președintele BESV a fost sesizat în privința dată și acesta a rugat-o să părăsească SV. Persoana dată a părăsit teritoriul și nu a justificat prezența sa.
- **SV 36/8 UTA Găgăuzia, Comrat.** La ora 9:45, în raza 100 m a secției de votare, erau prezente 2 persoane în haine cu inscripția "НАИИ" care comunicau cu alegătorii. La ora 10:00, Președintele BESV le-a solicitat să părăsească teritoriul. Aceste persoane au părăsit teritoriul SV (aria 100 m) peste o oră.
- **SV 36/44 UTA Găgăuzia, Comrat.** La ora 9:15 în raza 100 m de la secția de votare au fost depistate 2 persoane în haine cu inscripția "НАИИ". Ele s-au aflat în decurs de 15 min. Ulterior, Președintele BESV, împreună cu poliția le-a solicitat să părăsească aria de 100m de la secția de votare.
- **SV 1/218 Chișinău, Râșcani.** O persoana, care se presupune că este observator din secția de votare de alături, a intrat în secție și discuta cu alt observator (presupus din partea unui candidat) privitor la corectitudinea votului cu urna mobilă. Persoana s-a aflat în secția de votare aproximativ 15-20 minute.
- **SV 32/ 8 Ștefan- Vodă, Carahasani.** La ora 9:40, un alegător, după ce și-a exercitat votul, a continuat să se afle pe teritoriul SV și de câteva ori a intrat repetat în SV. Președintele BESV a solicitat acestuia să părăsească SV. Persoana respectivă s-a aflat în raza de 100 m a SV aproximativ 20 minute și comunica cu alegătorii.
- **SV 7/3, Cahul.** AO „Centru comunitar Anticriza”, reprezentată de 2 persoane îmbrăcate în veste cu semne de vizibilitate a Centrului însoțesc și transportă alegătorii la SV (persoanele în etate).
- **SV 24/25, Ocnița, Mihălășeni.** În raza de 100 de metri de la SV, o doamnă, președintele organizației teritoriale a unui partid, discuta cu cetățenii. Persoana s-a aflat în preajmă aproximativ o oră.

- **SV 1/163, Chișinău, Ciocana.** În jurul orei 09:11, în incinta SV se aflau două persoane care spuneau alegătorilor ca poate să-i ajute să voteze. La observațiile președintelui BESV, persoanele respective au plecat.
- **SV 25/031 Orhei, Cucuruzeni.** După ce au votat, mai multe persoane susținătoarea unui concurent, timp de 30 min s-au aflat în raza de 10 metri a SV, fără ca membrii BESV să le facă observație.
- **SV 1/325, Federația Rusă, Moscova.** Pe teritoriul SV erau persoane neautorizate de a se afla acolo. După 20 minute, acestea au fost sesizate și au părăsit localul SV.

Zvonuri, tentative sau chiar situații de recompense materiale sau bănești oferite alegătorilor în perimetrul de 100 m al secției de votare pentru a determina alegerea alegătorilor – 9 cazuri.

- **Regiunea transnistreană, Rezina.** În preajma podului Rîbnița-Rezina, observatorii au remarcat că toți alegătorii veniți din regiunea transnistreană au echipament de protecție (masca și mănuși) de același tip, iar mulți dintre aceștia au și pungi similare.
- **SV 37/17, regiunea transnistreană, Căușeni.** În apropiere SV era staționat un automobil, la care alegătorii veniți din regiunea transnistreană primeau măști, mănuși și pixuri. După ce observatorii au colectat probe video și foto, automobilul a părăsit locul.
- **SV 37/14, regiunea transnistreană, Căușeni.** La SV se prezintă alegători din regiunea transnistreana și întrebă pe membrii BESV unde pot lua banii pentru exprimarea votului. După ce membrii BESV le explică că pentru vot nu se dau bani, o parte din cetățeni pleacă fără a vota.
- **SV 37/19, regiunea transnistreană, Căușeni, Fîrlădeni.** Din discuție cu alegătorii din regiunea transnistreană sunt raportate cazuri de remunerare a alegătorilor din Bender cu câte 100 ruble, iar a celor din Tiraspol – cu câte 400 ruble.
- **SV 1/327, Federația Rusă, Moscova.** Observatorul din partea unui partid a observat momentul de predare a banilor la o doamna care a ieșit din SV, de către o persoană necunoscută.
- **SV 2/58 Bălți, or. Bălți.** În incinta stației amplasată la 15-20 m de SV o doamna făcea agitație electorală, s-a apropiat de un domn și i-a transmis o sumă de bani.
- **SV 18/54, Florești, Răduleni Vechi.** La ora 08:40, la o distanță de aproximativ 300 m de SV este o piață, cu 3 magazine alăturate. Observatorii au identificat că timp de circa 20 de minute, imediat ce ieșeau din SV, mai multe persoane intrau în magazine pentru a lua ce li se oferea. La ieșire, s-a observat că alegătorii respectivi nu aveau asupra sa careva cumpărături. La fiecare magazin este câte o persoană care analizează situația din împrejurimi și cine se apropie de localuri.
- **SV 1/54 Chișinău, Botanica.** Membrii BESV au informat observatorii despre un caz de recompensă a alegătorilor. După ce un alegător a votat, observatorul din partea unui concurent electoral a ieșit împreună cu alegătorul afară și i-a transmis bani (a observat bancnote de 100-200 lei). Acest caz a fost observat de un membru al BESV care a ieșit să cumpere ceva de la magazinul din preajma.
- **SV 29/10 Soroca, Soroca.** La 10.30 și la 11.20 a fost observată o doamnă care avea în mână mai multe liste. Aceasta se afla într-o clădire veche abandonată, de peste drum de la secția de votare. A fost observat flux de alegători care mergeau în acea locație, după ce au votat. Se presupune că ar fi vorba de o remunerare în bani. Președintele BESV a sesizat Poliția.

Transportarea organizată a alegătorilor (autocare, microbuze sau alte unități de transport care în mod normal nu ar avea ce căuta în preajmă) – 17 cazuri.

- **Regiunea transnistreană, Rezina.** Lângă podul dintre Rezina și Rîbnița, din partea transnistreană - până la punctul de control, sunt aduși alegătorii cu autobuze. Aceștia coboară la punctul de control și ulterior pe jos sau cu automobile personale se deplasează la SV din Rezina.
- **SV 37/37, regiunea transnistreană, Rezina.** Lângă Liceul Teoretic "Olimp", unde se află sediul SV, au fost observate automobile personale care prin curse regulate transportă alegătorii din regiunea transnistreană.
- **SV 37/22 și 37/23, regiunea transnistreană, Criuleni.** La podul de lângă Criuleni, au fost observate mai multe automobile care traversează podul de mai multe ori. În aceeași regiune se află un grup de combatanți care documentează procesul traversării podului de către cetățenii din stânga Nistrului.

- **SV 10/7 regiunea transnistreană, Căușeni.** Observatorul a fost informat din mai multe surse că la că în fața sediului centrului multifuncțional din or. Căușeni, dintr-un microbuz coborau persoane transportate din regiunea transnistreană.
- **SV 37/10, regiunea transnistreană, Anenii Noi, Varnița.** Sunt transportați organizat alegătorii la SV.
- **SV 37/38 și 37/39, regiunea transnistreană, Rezina.** Au fost observate cel puțin 12 unități de transport care transportau organizat alegătorii, dintre care cel puțin două sunt microbuze (TMU 281, P041BH, P402CE, P703EA, P210BT, P529CO, P612cx, P747BE, P059CT, P377CE, T959ET (microbuz), P377CE (microbuz)).
- **SV 37/20 și 37/21, regiunea transnistreană, Criuleni, Hagimus.** De la Bender, sunt transportați organizat aproximativ 32 de persoane cu ajutorul microbuzelor, care au câte 8 locuri.
- **SV 37/24 și 37/25, regiunea transnistreană, Dubăsari, Cocieri.** Alegătorii din regiunea transnistreană sunt organizat transportați până la podul de la Cocieri. Ulterior aceștia coboară și se urcă în automobile mai mici, care au până la 7 locuri și sunt transportați la SV din Cocieri. Numerele de înmatriculare a automobilelor care transportă până la SV: Y613ya98 (Federația Rusă), DB AH 203.
- **SV 37/19, regiunea transnistreană, Căușeni, Fîrlădeni.** La SV sunt multe automobile cu numere de înmatriculare transnistrene. Șoferii au făcut poze la SV pentru a avea dovezi că au adus oameni. Șoferii fac rotație la diferite SV, pentru a crea impresia că alegătorii vin singuri. Numerele de înmatriculare la mijloacelor de transport care transportă cetățeni: T885MT, T212TT.
- **SV 11/26, Cimișlia, Hîrtop.** La 12:20, în preajma SV a fost observat un microbuz din care au coborât circa 12 persoane și sau îndreptat spre sediul SV pentru a vota. Numărul de înmatriculare: CM AI 116.
- **SV 37/20 și 37/21, regiunea transnistreană, Căușeni, Hagimus.** De la vama din Bender este organizat transport pentru alegătorii din regiunea transnistreană. Alegătorii sunt transportați a câte 7-8 persoane într-un automobil până la localul SV. După ce localnici au observat acest proces, au încercat sa blocheze drumul de acces la SV. Printre ei se află și reprezentantul unui concurent electoral.
- **SV 37/17 și 37/18, regiunea transnistreană, Căușeni, Copanca.** De la vama Copanca în mod organizat sunt transportați cetățeni din regiunea transnistreană în automobile a câte 5 persoane. Automobile fac câte mai multe curse și au adus aproximativ 30 de persoane. Numerele de înmatriculare: T723EX, VW Șaran 905, Mercedes Sprinter C097HT.
- **SV 37/6, regiunea transnistreană, Anenii Noi, Gura Bîcului.** Alegătorii din regiunea transnistreană au fost aduși organizat cu un microbuz. După mărturiile polițiștilor, care au stopat microbuzul, acest vehicul deja de 2 ori aducea organizat alegătorii.
- **SV 01/262, Chișinău, Sîngera.** La ora 11.15, a fost observat un microbuz de culoare galbenă, model Mercedes Sprinter, număr de înmatriculare CKV 577 din care a coborât în jur de 9 persoane. Microbuzul nu avea nici o inscripție referitor la transportarea de persoane și fără semn de ruta regulata.
- **SV 36/44 UTA Găgăuzia, Chirsova.** La ora 9:00, a fost detectat un microbuz alb , ce transporta câte 5-6 alegători. În decurs de o oră, microbuzul de trei ori a transportat alegătorii.
- **SV 26/9 Rezina, Bușăuca.** Microbuz Ford Tranzit cu numărul de înmatriculare RZ AH 757, de culoare albă a fost văzută de două ori transportând alegători, la orele 10 și 11. LA ora 10 au fost transportați aproximativ 10 alegători, la ora 11- aproximativ 4 alegători. La volanul microbuzului se afla primarul localității. Unitatea de transport a fost văzută de 2 ori în preajma secției de votare.
- **SV 28/37 Sîngerei, Dobrogea Veche.** Între orele 11.00 - 11.10 în raza SV a fost observat un microbuz marca Mercedes de culoare verde. Cel puțin 4 persoane au fost transportate în mod organizat.

Prezența materialelor de publicitate, afișaje, panouri electorale din raza secției de votare (100 metri de la localul secției) – 12 cazuri.

- **SV 10/23, Căușeni, Copanca.** La aproximativ 25 de metri de SV sunt amplasate pliante în favoarea unui candidat.
- **SV 18/63, Florești, Temeleuți.** În raza de 100 de metri de la SV, sunt amplasate afișe în favoarea a trei candidați.
- **SV 34/33, Telenеști, Pistruieni.** La o distanță de aproximativ 35-40 de metri de la SV, pe un panou informativ sunt amplasate pliante a trei candidați.

- **SV 11/30, Cimișlia, Ivanovca Nouă.** La intrarea în SV este un panou informativ cu plinate de promovare a patru candidați.
- **SV 29/30, Soroca, Dubna.** La aproximativ 10 metri de SV, pe gardul Casei de cultură, sunt amplasate afișe electorale ale tuturor concurenților electorali.
- **SV 18/32, Florești, Gura Camencii.** La o distanță de aproximativ 30 metri de SV sunt postate afișe în promovarea a doi candidați.
- **SV 18/012 Florești, Bahrinești.** Aproximativ la distanța 50-60 m față de SV, sunt afișate pliante A4 de la doi candidații. Președintele BESV nu știe de existența acestora.
- **SV 36/16, UTAG, Ceadr-Lunga.** În fața SV sunt amplasate 2 bannere în favoare candidaților.
- **SV 29/30, Soroca, Dubna.** Lângă SV sunt afișate panouri electorale în favoarea tuturor candidaților electorali.
- **SV 27/32, Rîșcani, Petrușeni.** La aproximativ 70 de metri de SV sunt afișate materiale poligrafice a unui candidat.
- **SV 27/22, Rîșcani, Gălășeni.** La aproximativ 20 de metri de SV sunt afișate materiale poligrafice ale unui candidat.
- **SV 25/34, Orhei, Ghetlova.** La aproximativ 60 de metri de la SV, pe un pilon este amplasat un pliant în favoarea unui candidat.

Agitație electorală sau PR negru în perimetrul de 100 m și/sau în incinta secției de votare pentru a determina alegerea alegătorilor – 7 cazuri.

- **SV 2/42 Bălți, or. Bălți.** La ora 9.03, după completarea buletinului de vot, un alegător a făcut un îndemn de a vota un concurent. Deși președintele BESV i-a făcut observație alegătorul a îndemnat în continuare la vot în favoarea candidatului, până ce a ieșit din SV.
- **SV 2/58 Bălți, or. Bălți.** La 8.52, la ieșirea din SV 4 doamne au îndemnat o tânără alegătoare să voteze în favoarea unui candidat. Două dintre acestea au continuat să facă agitație electorală în incinta stației amplasată la 15-20 m de SV.
- **SV 1/51 Chișinău, Botanica.** O alegătoare de vârstă a treia a întrebat membrii BESV de ce în buletinul de vot nu este un politician și cum să voteze anume pentru el. Membrii BESV au informat doamna despre candidatul din partea candidatului cu anumite alegeri publice de genul "a furat dar a și făcut ceva" făcând astfel agitație în favoarea candidatului respectiv. Într-un final, doamna a acceptat să meargă în cabina de vot și să voteze.
- **SV 32/8 Ștefan-Vodă, Carahasani.** La ora 9:30, a fost observat un automobil, parcat la distanță de 100 m de la SV. În mașina se aflau 3 persoane, presupuse de la un partid, ce întâmpinau alegătorii și discutau cu ei. Mașina a fost parcată în apropierea secției de votare pe parcursul a 2 ore.
- **SV 32/10 Ștefan Vodă, Cioburciu.** La ora 11:24, un alegător, după ce și-a exercitat votul, a încălcat secretul votului, strigând că a votat un candidat. Persoana dată a părăsit SV după solicitarea Președintelui BESV.
- **SV 1/362, Italia, Pesaro Urbino.** Pe ușa SV a fost postată o foaie A4 în care se transmitea un mesaj negativ unui candidat.
- **SV 1/329, Federația Rusă, Moscova.** Un observator al concurentului a fost înjurat și agresat verbal de altul.

Deficiențe în funcționarea SIAS Alegeri (suspendarea funcționării; situații când SIAS Alegeri indică faptul că alegătorul a votat, iar acesta susține că nu a votat) – 16 cazuri.

- **SV 14/1 Drochia, or. Drochia.** Operatorul nu a permis alegătorului să voteze deoarece SIAS Alegeri a identificat faptul că alegătorul a votat deja. La rândul său alegătorul susține că nu a votat ci a fost deja verificat în sistem la o altă SV de unde a și fost trimis la secția dată. Președintele BESV a sunat la CEC. Operatorii ambelor SV au scris explicații.
- **SV 32/28, Ștefan Vodă, Ștefănești.** Pentru o perioadă de 5-7 minute a fost deconectată conexiunea la internet.

- **SV 37/33, regiunea transnistreană, Florești.** În cazul unui alegător, data de naștere din buletin cu coincidea cu data de naștere din SIAS "Alegeri". Președintele BESV a solicitat acestuia deplasarea la oficiul ASP pentru a înlătura deficiența.
- **SV 01/092, Chișinău, Buiucani.** Unui alegător nu i s-a permis să voteze, acesta fiind redirectionat la o altă secție conform indicației din SIAS Alegeri. Cu toate acestea, alegătorul a demonstrat prin acte de identitate că adresa este din raza SV. Anterior, alegătorul s-a mai adresat pentru a vota/verifica la alte 2 secții.
- **SV 01/137, Chișinău, Centru.** SIAS Alegeri a indicat că alegătorul care s-a prezentat la SV urmează să voteze la o altă secție. Aceeași situația i-a fost comunicată și la cea de-a doua secție, alegătorul fiind rugat să se întoarcă la prima SV. Când s-a prezentat repetat la SV, SIAS Alegeri a indicat că alegătorul deja a votat, deși în buletinul de vot nu era aplicată ștampila. După reverificare, alegătorului i s-a permis să voteze.
- **SV 36/9 UTA Găgăuzia, Comrat.** La ora 7:30 a fost detectată problema cu conexiune de internet, ce a cauzat imposibilitatea accesării sistemului SIAS Alegeri. La ora 8:05, Președintele BESV a luat decizia de a primi alegători, fără de a fi înregistrați la operatori SIAS. La ora 8:20 a fost restabilită activitatea sistemului SIAS.
- **SV 26/31 Rezina, Pripiceni- Răzeși.** O persoană a venit la SV și a fost anunțat de operatorii SIAS că deja a votat și nu mai este posibil să voteze. Alegătorul afirmă că nu a votat. Președintele BESV a sesizat CEC, care a spus că e o eroare. Alegătorului nu i-a fost permis să voteze la secția respectivă.
- **SV 1/362, Italia, Pesaro Urbino.** În jurul orei 10:50, chiar dacă conexiunea la internet era stabilă, operatorii nu au avut acces la SIAS Alegeri pentru o perioadă de 20 minute.
- **SV 37/32, 37/33, 37/34 și 37/35, regiunea transnistreană, Florești, Sănătăuca.** Mai mulți alegători din regiunea transnistreana sau ciocnit cu problema necorespunderii datelor din buletinul de identitate și SIAS. Mulți au buletine expirate sau nu coincide data nașterii. Alegătorii respectivi au fost îndreptați spre oficiul ASP, unde imediat s-au format rânduri.
- **SV 37/6, regiunea transnistreană, Anenii Noi, Gura Bîcului.** La unul din calculatoare nu a fost posibilă conectarea SIAS "Alegeri". După intervenția specialiștilor de la SA "Moldtelecom" acesta a început să funcționeze.
- **SV 37/25, regiunea transnistreană, Dubăsari, Cocieri.** La mai mulți alegători din regiunea transnistreană nu coincide data nașterii în buletin de identitate cu datele din SIAS "Alegeri". După consultația cu CEC, acestor persoane li s-a permis să voteze, iar toate cazurile sunt documentate de membrii BESV.
- **SV 1/22, Chișinău, Botanica.** Scannerul pentru scanarea buletinelor de identitate nu lucrează, operatorii fiind nevoiți să introducă datele manual.
- **SV 18/026 Florești, Cunicea.** Doi alegători (soț și soție), având aceeași adresă de domiciliu, conform datelor din SIAS Alegeri trebuie să voteze la 2 SV diferite. OTS menționează că acesta nu este un caz singular.

Deficiențe în listele electorale (discrepanțe dintre adrese; alegători decedați; semnături în locul altor persoane) – 13 cazuri.

- **SV 37/22, regiunea transnistreană, Criuleni.** Un alegător a semnat în lista electorală peste semnătura unui alt legător, după care a semnat repetat în dreptul numelui său. În legătura cu acest incident, președintele BESV a întocmit proces verbal.
- **SV 37/35, regiunea transnistreană, Florești, Sănătăuca.** În cazul unui alegător, domiciliul indicat în buletin nu coincidea cu cel indicat în RSA. Președintele BESV a solicitat alegătorului să meargă la ASP, aflat alături de SV, pentru a corecta datele. După aceasta cetățeanul a reușit să voteze.
- **SV 14/6 Drochia, Drochia.** In listele electronice SIAS Alegeri alegătorii au fost arondați la o altă secție de votare. Alegătorii au votat pe listele adăugătoare.
- **SV 2/22, Bălți, or. Bălți.** La ora 9.14, o alegătoare a depistat că în listele electorale figurează fiul ei decedat de 19 ani. La obiecția adusă președintele a informat-o despre procedura de excludere a fiului din listele electorale.

- **SV 9/41 Călărași, Tuzara.** La ora 9.50, o doamna a venit în SV pentru a-și exercita dreptul constituțional însă nu a fost găsită în listele electorale. Președintele BESV i-a comunicat că urmează să se apropie la Primărie pentru a afla motivul lipsei din listele electorale. Alegătoarei nu i s-a propus o altă modalitate de vot și nici nu a fost direcționată într-o SV unde poate fi regăsită în listă. Doamna nu a putut să voteze.
- **SV 25/011 Orhei, Orhei.** Unor alegători, după verificare în SIAS Alegeri, le este comunicat de către operatori, că nu sunt înregistrați pe liste la respectiva SV și să voteze la SV unde au fost repartizați. Alegătorii menționau că mereu votau la adresa SV în cauză.
- **SV 18/026 Florești, Cunicea.** Unor alegători, după verificare în SIAS Alegeri, le este comunicat de către operatori, că nu sunt înregistrați pe liste la respectiva SV și să voteze la SV unde au fost repartizați. Alegătorii menționau că mereu votau la adresa SV în cauză.
- **SV 21/049 Ialoveni, Văsieni.** Persoana nu se regăsea pe lista, a fost anunțat că trebuie să voteze la altă SV.
- **SV 01/092, Chișinău, Buiucani.** Doi alegători (mama și fiul) au sesizat că în lista electorală adresa indicată este incompletă/greșită în raport cu cea indicată în buletinul de identitate. Într-un final, alegătorii nu au votat.
- **SV 1/51 Chișinău, Botanica.** Un alegător și-a găsit în listele electorale fiica decedată de câțiva ani. Avea cu el certificatul de deces. Președintele BESV a informat alegătorul că nu poate opera modificări în listele electorale și că pentru a-și exclude fiica din listele electorale acesta urmează să se adreseze la ASP.
- **SV 01/035, Chișinău, Botanica.** Un alegător a semnalat membrilor BESV, că în listele electorale a constatat prezența a unei persoane decedate (vecina).
- **SV 32/21 Ștefan- Vodă, Popeasca-** Membrii BESV au depistat necorespunderea SIAS Alegeri, unde sunt incluși 89 alegători (pentru votare la secția respectivă) cu listele electorale, unde sunt incluși 87 alegători.
- **SV 1/ 54 Chișinău, Botanica.** Un alegător a identificat în listele electorale, soțul care este decedat. Președintele BESV a solicitat să fie prezentat certificatul de deces, alegătorul a plecat, menționând că este în vârstă și astăzi nu se mai întoarce.

Votarea nejustificată în grup (în cabine de vot se află 2 și mai multe persoane) – 9 cazuri.

- **SV 6/17, Briceni, Corjeuți.** La ora 8.35, în SV a intrat un bărbat, după 60 ani, cu ochelari, posibil slab văzător, împreună cu un însoțitor. Ambii au intrat în cabina de vot. La scurt timp un alt alegător care se afla în cabina de vot alăturată s-a alăturat. Astfel în aceeași cabină de vot se aflau concomitent 3 persoane. Președinte BESV a făcut imediat observație. În cabina de vot a rămas doar alegătorul.
- **SV 16/38 Edineț, Hlinaia.** La ora 9:50 două persoane (membrii de familie) intrat în cabina de vot motivând președintelui că alegătorul este slab văzător.
- **SV 18/026 Florești, Cunicea.** În timp ce un alegător își exercita dreptul de vot, un membru BESV s-a apropiat în cabinele de vot pentru a schimba cerneala și se pare că a indicat alegătorului opțiunea de vot. Președintele BESV nu a făcut observație.
- **SV 8/5 Cantemir, Baimaclia.** La 10.20, în cabina de vot au intrat 2 persoane ,nu părea a fi cineva cu probleme de vedere. Președintele BESV a făcut observație și a solicitat o persoană să iasă din cabina de vot. Ulterior în cabina a rămas un singur alegător.
- **SV 16/27 Edineț, Chetroșica Nouă.** La ora 9:55 în cabina de vot au intrat doi alegători (soț și soție) de vârstă a treia. Președintele le-a făcut observație dar alegători nu au reacționat la observație. Doamna a votat pentru ambii.
- **SV 01/029, Chișinău, Botanica.** Trei alegători au votat în grup. Alegătorii se consultau reciproc pe cine să voteze. Membrii BESV s-au apropiat și le-au făcut observație de mai multe ori.
- **SV 1/ 105 Chișinău, Buiucani.** A fost permis soției în etate să fie în apropierea soțului în etate, totuși când soțul vota, soția s-a apropiat și i-a dat indicații să voteze "punctul 4". Președintele și membrii BESV le-au făcut observație, dar ei deja votase.
- **SV 1/74 Chișinău, Buiucani.** O doamnă în etate a intrat în cabina de vot cu o persoană, deși era însoțită de o altă persoană în vârstă. Membrii BESV au încercat să intervină și le-au făcut observație.
- **SV 1/ 154 Chișinău, Ciocana.** La ora 9.42 un alegător s-a apropiat de alt alegător, care vota în cabina de vot cu indicația să voteze un candidat. BESV s-a sesizat și persoana a părăsit secția de votare.

Fotografierea buletinelor de vot, alte încălcări ale secretului votului (prezentarea buletinului cu votul exprimat, amplasarea defectuoasă a cabinelor de vot ce permit vizualizarea opțiunii alegătorului etc.) – 13 cazuri.

- **SV 37/3, regiunea transnistreană, Anenii Noi.** Un alegător a făcut poză la buletinul de vot. Membrii BESV nu au observat incidentul respectiv.
- **SV 21/041 Ialoveni, Suruceni.** Alegătorul a făcut o fotografie (selfie) în cabina de vot. Președintele BESV a rugat persoana să iasă din cabina de vot. Observatorul menționează că în această SV mai mulți alegători ies din cabină cu buletinul de vot demonstrativ încât este vizibil pentru alți participanți unde au aplicat stampila
- **SV 01/253, Chișinău, Cricova.** Un alegător a fotografiat buletinul său de vot după ce a votat, ca urmare un observator a sesizat președintele BESV. În urma solicitării, alegătorul a șters poza.
- **SV 01/054, Chișinău, Botanica.** După ce a votat, un alegător a fotografiat buletinul său de vot și i-a făcut semn observatorului din partea unui candidat. Membrii BESV nu au reușit să ia măsuri pentru că alegătorul a ieșit grăbit din SV.
- **SV 01/035, Chișinău, Ghidighici.** Un alegător a fotografiat buletinul său de vot. Președintele BESV s-a sesizat și a obligat alegătorul să șteargă poza și a verificat acest fapt personal.
- **SV 01/041, Chișinău, Botanica.** Un alegător făcea poze cu incinta secției de votare, observatorilor, membrilor BESV, alegătorilor, inclusiv a încercat să își fotografieze buletinul de vot. Alegătorul a fost reținut de către poliție.
- **SV 01/029, Chișinău, Botanica.** Un alegător a fotografiat buletinul său de vot după ce a votat. Membrii BESV nu au reușit să ia măsuri pentru că alegătorul a ieșit rapid din SV.
- **SV 11/024, Cimișlia, Gura Galbenei.** Observatorul unui concurent a fost observat cum face poze la cabinetele de vot când alegătorii votează.
- **SV 20/002 Hîncești, Hîncești.** A fost fotografiat a buletinul de vot de către un alegător. Președintele a intervenit și a solicitat ca fotografia să fie eliminată din telefon.
- **SV 27/3 Rîșcani, Rîșcani.** După ce a votat un alegător când a aruncat buletinul de vot, a arătat demonstrativ buletinul și a fost fotografiat de o persoană cu care a venit la secția de votare. Președintele BESV și alți membri a BESV nu au reacționat.
- **SV 1/ 266 Chișinău, Vadul lui Vodă.** La ora 9. 25 un alegător s-a apropiat de un observator cu întrebarea dacă corect a votat, ținând în mână buletinul de vot. Nu a fost clar dacă se referea la modul de votare, sau candidatul ales. Atât observatorii cât și secretarul BESV au făcut observație alegătorului.
- **SV 32/3 Ștefan Vodă, Ștefan Vodă.** Cabina de vot destinată persoanelor cu necesități speciale este amplasată lângă fereastră și se observă procesul de votare și opțiunea de vot.
- **SV 25/009 Orhei, Orhei.** Un buletin de vot a fost găsit în cabina de vot de către un alegător. Președintele BESV a decis să-l introducă în urna de vot.

Încetarea/suspendarea nejustificată a votării în secția de votare – 6 cazuri.

- **SV 17/007 Fălești, Albinețul Vechi.** De la ora 9:40 până la ora 11:00 în incinta SV nu a fost electricitate. Procesul de votare a fost suspendat pe durata cât nu a fost curent electric, alegătorilor nu le-a fost permis accesul.
- **SV 1/37, Chișinău, Botanica.** În jurul orei 10, în timpul pauzei de dezinfectarea, a fost suspendat procesul de vot pentru aproximativ 10-12 minute. Astfel, aproximativ 12 persoane au fost nevoite să aștepte până va fi reluat procesul.
- **SV 1/58, Chișinău, Botanica.** În jurul orei 10, în timpul pauzei de dezinfectarea, a fost suspendat procesul de vot pentru aproximativ 15 minute.
- **SV 1/353, Germania, Kassel.** În jurul orei 8, președintele secției de votare a primit mesaj de la autoritățile locale, conform căruia SV va fi închisă din cauza rândului mare format în fața acesteia. Drept soluție, a fost permis accesul a câte 3 alegători în același timp în SV.
- **SV 35/72 Ungheni, Valea Mare.** La ora 12:05, la SV s-a apropiat reprezentant CECE și a fost încetat procesul de votare, cu scopul de a desigila urna (de rezervă) ce conținea 2 sigilii și a adăuga un sigiliu la

urnă ce conținea 3 sigilii. Ulterior a fost elaborat un proces verbal. Procesul de votare a fost suspendat pentru o perioadă de aproximativ 6 minute.

- **SV 1/30, Chișinău, Botanica.** În timpul pauzei de dezinfectare a fost stopat procesul de vot pentru circa 10 minute.

Acces restricționat pentru observatori sau obstrucționarea procesului de observare liberă în secția de votare- 1 caz.

- **SV 16/3, Edineț, or. Edineț.** Timp de o oră observatorului Promo-LEX i-a fost restricționat de către Președintele BESV accesul în SV pe motiv că observatorul ar avea temperatura 37. După termometrii repetate, observatorului i-a fost permisă intrarea în SV când avea temperatura 36.

Nerespectarea măsurilor de protecție și prevenire COVID -19 – 25 cazuri.

- **SV 37/39, regiunea transnistreană, Rezina.** La SV s-au format cozi din alegătorii din regiunea transnistreană care vor să voteze. Aceștia nu respectă condițiile de protecție împotriva COVID-19. După intervenția poliției, mulțimea s-a dispersat.
- **SV 28/4 Sîngerei, Sîngerei.** A fost permisă intrarea în secția de votare la 2 persoane care au venit la ora 8.46 și respectiv 9.06, care au avut temperatura mai mare de 37. Alegătorilor nu le-a fost propus să scrie cerere pentru votarea la locul aflării. Președintele BESV nu s-a implicat.
- **SV 32/15 Ștefan Vodă, Feștelita.** La 9.46 a fost detectat un alegător cu febră. Președintele BESV a permis să voteze, cu condiția ca în acest timp, să fie restricționat accesul pentru alți alegători.
- **SV 32/15 Ștefan Vodă, Feștelita.** La 10:20 a fost detectat un alegător cu febră. Președintele BESV a permis să voteze, cu condiția ca în acest timp, să fie restricționat accesul pentru alți alegători.
- **SV 18/001 Florești, Florești.** Nerespectarea distanței sociale și permiterea mai multor alegători în incinta SV.
- **SV 18/039 Florești, Izvoare.** La ora 7:08 a fost permisă intrarea în SV de către operatori a alegătorului care nu avea mască. Președintele BESV nu era în SV. Nimeni din membrii BESV nu i-a oferit mască de protecție.
- **SV 01/194, Chișinău, Rîșcani.** În incinta SV au fost primiți mai mulți alegători decât cabine de vot (5 alegători, 4 cabine de vot). Președintele BESV a motivat că în afara SV se formează cozi, respectiv în acest mod se fluidizează procesul. Cu toate acestea, distanța socială se respectă.
- **SV 01/292, Chișinău, Stăuceni.** În incinta SV au fost primiți mai mulți alegători decât cabine de vot. Un membru BESV a sesizat persoana responsabilă de monitorizarea accesului în secție. În scurt timp, situația creată a fost remediată.
- **SV 01/203, Chișinău, Rîșcani.** În incinta SV au fost primiți mai mulți alegători decât cabine de vot (6 alegători, 3 cabine de vot). Membrii BESV nu au întreprins nimic, situația rezolvându-se de la sine.
- **SV 01/242, Chișinău, Rîșcani.** În incinta SV au fost primiți mai mulți alegători decât cabine de vot (8 - 10 alegători, 3 cabine de vot), inclusiv nu se respectă distanța socială. Membrii BESV au atenționat alegătorii, totuși aceștia nu se conformează solicitărilor.
- **SV 10/31 Căușeni, Grigorievca.** S-au format cozi, iar alegătorii nu respectau reguli de protecție. Totodată, în incinta SV se permitea accesul mai multor persoane decât numărul cabinelor de vot.
- **SV 18/15, Florești, Ciripcăuți.** Membrii BESV nu respectă regulile de protecție împotriva COVID-19 - nu se poartă masca/se poartă incorect, cazuri de nepurtare a vizierii. Nu a fost posibilă efectuarea corectă a termometriei din cauza nefuncționalității termometrului (a fost schimbat cu altul) și nu se respectă distanța socială.
- **SV 1/405, Regatul Tarilor de Jos, Haga.** La momentul prezentării la SV, nu a fost efectuată termometria la pregătirea SV.
- **SV 18/32, Florești, Gura Camencii.** Între membrii BESV și observatorii acreditați în SV nu este respectată distanța socială.
- **SV 01/203, Chișinău, Rîșcani.** În incinta SV au fost primiți mai mulți alegători decât cabine de vot (6 alegători, 3 cabine de vot). Membrii BESV nu au întreprins nimic, situația rezolvându-se de la sine.

- **SV 01/242, Chișinău, Rîșcani.** În incinta SV au fost primiți mai mulți alegători decât cabine de vot (8 - 10 alegători, 3 cabine de vot), inclusiv nu se respectă distanța socială. Membrii BESV au atenționat alegătorii, totuși aceștia nu se conformează solicitărilor.
- **SV 01/197, Chișinău, Rîșcani.** În incinta SV au fost primiți mai mulți alegători decât cabine de vot (sunt mereu câte 5 alegători, deși sunt 2 cabine de vot).
- **SV 01/194, Chișinău, Rîșcani.** În incinta SV au fost primiți mai mulți alegători decât cabine de vot (6 alegători, 4 cabine de vot).
- **SV 32/33 Ștefan Vodă, Volintiri.** Pe parcursul zilei alegerilor, Președintele BESV a permis accesul în SV, pentru 9 persoane în etate, fără ca aceștia să-și pună măștile de protecție.
- **SV 33/7 Taraclia, Tvardița.** La 10.37 în SV a fost permis accesul a aproximativ 6 alegători fără masca de protecție.
- **SV 1/ 213 Chișinău, Râșcani.** Cazuri multiple când numărul alegătorilor aflați în secția de votare, era mai mare decât numărul cabinelor de vot. La ora 9.30 în secția de votare erau 7 persoane, 4 cabine de vot. Președintele BESV nu a luat măsuri.
- **SV 32/3 Ștefan Vodă, Ștefan Vodă.** La ora 11:05 în secția de votare a fost permis accesul a mai mult de 6 persoane, și doar 4 cabine de vot.
- **SV 1/ 183 Chișinău, Ciocana.** Doi alegători au refuzat să fie verificata temperatura și la solicitarea de a păstra distanța socială, au refuzat la fel și într-un final au refuzat sa voteze.
- **SV 18/64, Florești, Tîrgul Vertiujeni.** În incinta SV, care este dotată cu 2 cabine de vot, se aflau concomitent 5 alegători.
- **SV 12/27, Criuleni, Măgdăcești.** La intrarea în SV, alegătorii stau în rând, fără a respecta distanța socială.

Urnele de vot nu au fost sigilate potrivit procedurilor legale/ ruperea/ deteriorarea sau absența sigiliilor pe urnele de vot – 8 cazuri.

- **SV 30/42, Strășeni, Sireți.** Urna staționară este sigilată doar cu 2 sigilii.
- **SV 33/9, Taraclia, Tvardița.** Una din cele două urne staționare nu este sigilată.
- **SV 33/28, Taraclia, Valea Perjei.** Una din două urne staționare nu este sigilată.
- **SV 6/9, Briceni, Berlinți.** Au fost aplicate doar 3 sigilii la urna de vot staționară. Președintele BESV a argumentat ca așa au procedat permanent.
- **SV 29/30, Soroca, Dubna.** La una dintre urnele staționare sunt aplicate doar 2 sigilii.
- **SV 1/443, Danemarca, Copenhaga.** Dat fiind faptul că urna de vot acordată SV este diferită decât cele utilizate pe teritoriul Republicii Moldova, a fost posibilă aplicarea doar a două sigilii.
- **SV 1/325, Federația Rusă, Moscova.** Dat fiind că urna de vot nu este după modelul celor utilizate de CEC pe teritoriul Republicii Moldova, aceasta a fost sigilată prin plombare.
- **SV 32/19, Ștefan Vodă, Olănești.** Urna de vot mobilă nu este sigilată. Membrii BESV au motivat acest lucru prin faptul că nu au fost înregistrate persoane care ar dori să voteze la domiciliu.

Înteruperea procesului de filmare a operațiunilor electorale privind deschiderea secției de votare sau a procedurilor de numărare a buletinelor de vot – 4 cazuri.

- **SV 1/383, Republica Italiana, Bergamo.** Nu a fost posibilă conectarea camerei video, din care cauză pregătirea a fost efectuată fără înregistrare.
- **SV 01/092, Chișinău, Buiucani.** Procesul de pregătire privind deschiderea secției de votare a început a fi înregistrat de la ora 6.50 când toate acțiunile au fost deja realizate. Camera video a continuat înregistrarea și după deschiderea de votare. Președintele BESV a fost informat, dar nu au fost întreprinse careva măsuri.
- **SV 1/329, Federația Rusă, Moscova.** Nu a fost posibilă conectarea camerei video din care cauză pregătirea SV pentru activitate a fost filmată cu telefonul.
- **SV 27/7, Rîșcani, Costești.** Camera de luat vedere continuă să lucreze pe parcursul zilei.

Altele – 10 cazuri

- **Mun. Chișinău** – Alegătorii sunt telefonați de persoane care se prezintă ca fiind activiști a unui anumit partid și întrebă cetățenii dacă au votat deja. La întrebarea de unde au numărul de telefon, persoana care telefonează zice că listele sunt furnizate de partid.
- **SV 1/377, Italia, Treviso.** Pe podeaua SV a fost găsit un buletin de vot cu opțiunea politică manifestată. Președintele BESV a colectat buletinul în vederea anulării acestuia. Nu a fost posibilă identificarea alegătorului care a pierdut buletinul.
- **SV 37/20 și 37/21, regiunea transnistreană, Căușeni, Hagimus.** În împrejurimile SV lipseau indicatori care ar ajuta alegătorii să găsească amplasarea geografică a SV.
- **SV 37/6, regiunea transnistreană, Anenii Noi, Gura Bîcului.** La 10:45, locuitorii din s. Gura-Bîcului au protestat împotriva aflării SV pentru alegătorii din regiunea transnistreană în localitate.
- **SV 10/4 Căușeni, or. Căușeni.** La ora 9.35 un alegător a introdus buletinul în urna de vot fără a-l completa. Observatorii au observat și au informat președintele BESV. Președintele BESV a chemat imediat alegătorul care era ieșit din SV. Acestuia i s-a oferit un alt buletin de vot cu respectarea pașilor votării.
- **SV 37/13, regiunea transnistreană, Căușeni.** La 08:42, un alegător s-a prezentat la SV cu buletinul său și a soției și a solicitat să voteze și din numele acesteia. După ce a primit i s-a oferit un răspuns negativ, acesta s-a interesat cu cât va fi remunerat dacă votează. La informarea precum că nu se remunerează exprimarea votului, membrii BESV au colectat datele de identitate ale alegătorului și l-au întrebat de unde dispune de astfel de informații. Alegătorul a răspuns că a văzut la TV precum că poate primi 20 euro dacă votează în favoarea unui candidat. Persoana a refuzat "să voteze gratis" și s-a îndreptat către o altă SV, amplasată în aceeași clădire.
- **Regiunea transnistreană, Rezina.** La ora 07:32, un grup de cetățeni intenționa să blocheze accesul de pe pod pentru a nu permite cetățenilor din stânga Nistrului să voteze.
- **Regiunea transnistreană, Florești.** La 08:37, în apropierea punctului de control din s. Sanătăuca, un grup de susținători ai unui candidat, au blocat accesul unui automobil cu numere de înmatriculare transnistrene. După intervenția forțelor de ordine, grupul respectiv a permis accesul automobilului menționat.
- **SV 01/082, Chișinău, Buiucani.** Un alegător a solicitat membrilor BESV un alt buletin de vot dat fiind faptul că în buletinul primit a marcat candidatul dorit cu pixul în loc să aplice ștampila. Membrii BESV au refuzat să îi ofere un alt buletin de vot. Alegătorul a depus o plângere.
- **SV 17/046 Florești, Obreja Veche.** De la ora 10:15 - 11:55 energia electrică a fost deconectată. Procesul de votare nu a fost întrerupt.

Comunicatul este elaborat în cadrul Misiunii de observare a alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova din 1 noiembrie 2020 desfășurată de Asociația Promo-LEX cu suportul financiar al Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) prin Programul „Democrație, Transparență și Responsabilitate”, al Departamentului Buna Guvernare al Fundației Soros Moldova prin proiectul „Monitorizarea alegerilor prezidențiale din 1 noiembrie 2020”, precum și al Consiliului Europei prin proiectul „Suport pentru observarea civică a alegerilor prezidențiale din 2020 în secțiile de votare create în străinătate”. Componenta „Discursul instigator la ură” este susținută de către Departamentul justiție și drepturile omului al Fundației Soros Moldova prin proiectul „Consolidarea unei platforme de dezvoltare a activismului și educației de Drepturi ale Omului în Republica Moldova – etapa a IV-a”.

Opiniile exprimate în rapoartele și comunicatele publice ale MO Promo-LEX aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al finanțatorilor sau partenerilor. Conținutul acestui document poate fi supus revizuirilor redacționale. În cazul în care apar discrepanțe între textul în limba română și traducerea acestuia în altă limbă, prevalează prevederile stabilite de textul în limba română.

Pentru mai multe informații, contactați: Inga Stegarescu, Ofițer de presă al Asociației Promo-LEX GSM: 069 26 96 84; E-mail: inga.stegarescu@promolex.md